

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร¹

แสงแข จันทวี²

รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์³

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรัชญา ชุ่มนาเสียว³

ดร.วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ³

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรและแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง คือนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สอง คือ รองนายกเทศมนตรี อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สาม คือ หัวหน้าประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และกลุ่มที่สี่ นักท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 5 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนา ซึ่งประมวลผลควบคู่ไปกับการค้นคว้าวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา พบว่า มีนโยบายด้านการท่องเที่ยว และกีฬาได้สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวชายฝั่งทะเลเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งเสริมพัฒนาการตลาดและการบริการที่มีคุณภาพน่าประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวผ่านทางสังคมออนไลน์ ซึ่งมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร รวมไปถึงการพัฒนาบริเวณที่อยู่รอบ ๆ ตามชายทะเลโดยมีนโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน วางระบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นความต้องการของประชาชนตลอดจนสิ่งสาธารณประโยชน์อื่น ๆ รวมถึงบูรณาการเพื่อการท่องเที่ยว และส่วนของนโยบายด้านการบริหาร เน้นการส่งเสริมให้มีการทำงานร่วมกัน ระหว่าง ประชาชน ภาครัฐ และหน่วยงานผู้ดูแลในพื้นที่นั้น สนับสนุนการดำเนินงาน สนับสนุนประชาชนให้มีความเข้มแข็งร่วมกัน จึงเน้นการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการคิดตัดสินใจพัฒนาให้ส่งผลสำเร็จ

คำสำคัญ : การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ

¹ บทความเรียบเรียงจากการศึกษาอิสระเรื่อง “การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร” ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ จุลปานนท์

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชุมชนปากน้ำหลังสวนได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2500 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 74 ตอนที่ 4 หน้า 17 ลงวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2500 ประกอบด้วยพื้นที่ หมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 3 ของตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน รวมพื้นที่ 1,208 ตารางกิโลเมตร การบริหารงานสุขาภิบาลอยู่ภายใต้การกำกับของฝ่ายปกครองโดยมีนายอำเภอหลังสวนเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาล ปลัดอำเภอเป็นปลัดสุขาภิบาล และมีตัวแทนชุมชนเป็นกรรมการสุขาภิบาลจำนวน 9 คน รวมเป็นระยะเวลา 42 ปี จึงได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลปากน้ำหลังสวน เป็นเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 และรองประธานกรรมการสุขาภิบาลในขณะนั้น คือ นายเจด็จ เกตาทกุล ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำหลังสวนคนแรก และในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรงจากประชาชนเป็นครั้งแรก ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำหลังสวน ซึ่งมีเขตพื้นที่ของตำบลปากน้ำที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนเดิม ประกอบด้วยหมู่ที่ 2, 4, 5 และ หมู่ที่ 6 ได้บูรณาการร่วมกับเทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รวมองค์การบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 เป็นเขตพื้นที่เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวนทั้งตำบลปากน้ำ รวมพื้นที่ทั้งหมด 8,618 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 5,386 ไร่

การท่องเที่ยวถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก หลังจากที่มีการจัดตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวขึ้นในปี พ.ศ.2503 และเติบโต

อย่างรวดเร็ว จนกระทั่งได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) เป็นครั้งแรกและปฏิบัติต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (พิทยา บุขรารัตน์ และสมปอง ยอดมณี, 2544: 128)

ประเทศไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอันดับหนึ่งของการค้าบริการรวมของประเทศ แล้วยังเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดธุรกิจ ที่เกี่ยวเนื่องอีกมากมาย อาทิ ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น โดยในแต่ละปีอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศในรูปเงินตรา รวมทั้งสร้างกระแสเงินหมุนเวียนภายในประเทศจากคนไทยเที่ยวไทย นับแสนล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554: 5) จึงทำให้รัฐบาลเล็งเห็นถึงความสำคัญ ของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และได้ประกาศให้ปี พ.ศ.2530 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทย จนทำให้นโยบาย ส่งเสริมการท่องเที่ยวของรัฐกระจายไปยังทุกภูมิภาคของประเทศ ความสำเร็จของการท่องเที่ยวไทย หรือยุคทองของการท่องเที่ยวเริ่มในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530-2534) โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยวในปีแรกของแผนฯ ประมาณ 50,000 ล้านบาท และเพิ่มเป็น 100,000 ล้านบาท ในปีสุดท้ายของแผนฯ จนกระทั่งในปี 2534 รายได้ จากการท่องเที่ยวเท่ากับสองในสามของสินค้าส่งออกประเภทเกษตรกรรม และมีมูลค่าใกล้เคียงกับรายได้ จากการส่งออกสิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสินค้าหัตถกรรมที่มีการส่งออกสูงสุด (โอเค เนชั่น, 2551) การท่องเที่ยวถือว่าเป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลทุกสมัยให้ความสำคัญ เพราะสามารถสร้าง และยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง รวมถึงการค้าและการลงทุน พร้อมทั้งเมื่อประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวสามารถช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้ในเวลาที่รวดเร็วกว่าภาคผลิตและบริการอื่น ๆ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554: 1) อย่างไรก็ตามภายใต้การบริหารงานของรัฐบาล ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว จึงได้มีการกำหนดนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้ 1) เร่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว 2) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ 3) พัฒนาด้านการตลาด และประชาสัมพันธ์ 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว 5) ยกกระดับและรักษามาตรฐานบริการ 6) ส่งเสริมสนับสนุนตลาดท่องเที่ยว 7) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่า 8) ผลักดัน ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ จากนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นนโยบายที่เน้นการเพิ่มจำนวน นักท่องเที่ยวให้สูงขึ้น และพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและผลจากนโยบายดังกล่าวทำให้ จำนวนนักท่องเที่ยวของไทยมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นโดยสังเกตเห็นได้จากในปี พ.ศ.2558 ที่ผ่านมามี

ในปี พ.ศ.2559 ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว ซึ่งนับว่ามีความสำคัญ กับประเทศไทยเป็นอย่างมากในแง่ของการท่องเที่ยว กล่าวคือ องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ได้คาดการณ์ว่าในอีก 8 ปีข้างหน้า ค.ศ.2020 จะมีนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยเป็นนักท่องเที่ยวแถบเอเชียแปซิฟิกนั้น ส่วนหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวในอาเซียน แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวในแถบอาเซียน ยังมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอีกมาก ประเทศสมาชิกอาเซียนหลายๆ ประเทศเริ่มต้นตัวและให้ความสำคัญกับ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มว่า จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศแถบอาเซียนมากขึ้น (ไทยเออีซี, 2555) ประเทศไทยนับว่ามีความได้เปรียบประเทศอื่น ๆ ในหลายด้าน ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์และสวยงาม รวมทั้งวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ถือว่า อยู่ในเกณฑ์ดี จึงทำให้ประเทศไทยครองอันดับต้นๆ เมืองที่น่าท่องเที่ยวที่สุดในโลก (กฤตยา เชื้ออมวราศาสตร์, 2556) ซึ่งหากจะเปรียบเทียบสัดส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศกลุ่มอาเซียนกับปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน, 2556) จังหวัดชุมพร เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่ง เป็นประตูด่านแรกของภาคใต้ มีหาดทรายทอดตัวยาวถึง 222 กิโลเมตร มีเกาะแก่งกว่า 30 เกาะ ความสวยงามของน้ำทะเลสีครามความรื่นรมย์ของสภาพ ธรรมชาติ แนวปะการัง ดอกไม้ทะเล และฝูงปลาหลากชนิด ทำให้จังหวัดชุมพรเหมาะแก่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวยุคใหม่ เป็นเมืองผลไม้ที่มีผลไม้ขึ้นชื่อมากมาย นานาชนิดและช่วงฤดูกาลผลไม้ เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม ไม่ว่าจะเป็นกั้วยเล็บมือทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด เป็นต้น เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการท่องเที่ยวลักษณะนี้เป็นการท่องเที่ยวที่สามารถเข้าไปสัมผัสถึงวิถีชีวิตของชาวสวน กิจกรรมภายในสวน รวมถึงอิมอร้อยไปกับผลไม้ นักท่องเที่ยวจะได้รับความเพลิดเพลินไปกับธรรมชาติที่ สวยงามของป่าเทือกเขาหินปูน ตลอดสองข้างทางจะรายล้อมไปด้วยสวนผลไม้ตลอดทาง บรรยากาศเต็มไปด้วยต้นไม้ ร่มรื่น เขียวชอุ่ม

นอกจากนี้ จังหวัดชุมพรยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกมากมาย แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากระบบสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานอาจไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก กิจกรรมการท่องเที่ยวยังไม่มีหลากหลาย ยังไม่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพักค้างเป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น รวมทั้งขาดการประชาสัมพันธ์ที่ต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรมากมาย ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยว และรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร มีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ในภาพรวมสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพรยังคงมีปัญหา เรื่องของการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และการบริหารจัดการให้มีความพร้อม สามารถรองรับ นักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง รูปแบบการพัฒนาที่สนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเองการกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดคุณค่าอย่างชาญฉลาด และยังคงรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติไว้ให้นานที่สุดเกิดผลกระทบน้อยที่สุด และใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ศักยภาพและคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวทั้งในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว การคมนาคมที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ความปลอดภัยที่พึกแรมสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
2. เพื่อทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
3. เพื่อทราบถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

วิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์แบบการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Documentary) การสังเกต (Observation) และการสัมภาษณ์ โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการถอดเทปสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาประเด็นที่มี ความเหมือนกันหรือต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยทำการศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์และเกิดความยั่งยืนในพื้นที่สืบไป

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ “การพัฒนา (Development)” ไว้ดังนี้ การพัฒนา หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed change) หรือวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า (Planned change) ซึ่งทิศทางที่กำหนดขึ้นจะต้องเป็นการกระทำเชิงบวกที่กลุ่มหรือชุมชนสร้างขึ้น จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนา (Desired change) นอกจากนั้นการพัฒนายัง หมายถึง ความเจริญ งามงาม การเติบโตในแง่ของแนวความคิด แนวทางหรือวิธีการต่าง ๆ มีหลักการพื้นฐานที่จะทำให้บุคคลที่จะทำบุคคล

หรือประชาชนทั่วไปของสังคมมีความงอกงามทางสติปัญญา ตลอดจนสามารถทำงาน หรือดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีขีดความสามารถในการเพิ่มผลผลิต รายได้และยกระดับความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น โดยการพัฒนายังสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อปัจเจกบุคคลมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาอย่างแท้จริง การพัฒนายังมีลักษณะเป็นกระบวนการในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคล ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งให้เกิดความเสมอภาค สามารถสร้างให้เกิดการกระจายทางเศรษฐกิจสังคมอย่างทั่วถึง ทั้งรายได้การบริการต่าง ๆ ที่รัฐพึงให้แก่ประชาชน ทำให้ชนบทและในเมืองให้น้อย

ดังนั้น การพัฒนา คือสิ่งที่มีผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่ปัจเจกชนแต่ละคนต้องการที่จะยกระดับของตัวเองให้ดีขึ้นเท่านั้น แต่เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา คือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคนในสังคมให้มีความมาตรฐานสูงที่ขึ้น ดังนั้นควรมุ่งเน้นให้การพัฒนาบรรลุไปสู่เป้าหมาย ในทิศทางที่เกิดประโยชน์กับคนส่วนใหญ่และการพัฒนาที่ควรนำไปใช้กับกลุ่ม (सानิตย์ บุญชู, 2527)

การพัฒนาในบริบทที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ชุมชนดีขึ้น ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมโดยมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนและแน่นอน รวมทั้งกำหนดอัตราการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นหลักการสำคัญของการพัฒนาแบบยั่งยืนนั้นควรมองจากมิติทางสังคม 4 ประการคือ

1. คงความหลากหลายทางวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 2. การตัดสินใจใด ๆ ของชุมชนและการจัดองค์กรทางสังคมต้องสอดคล้องกับหลักการนิเวศวิทยาท้องถิ่นเพื่อความยั่งยืนของสถาบันทางสังคม
 3. การพัฒนาควรเริ่มต้นจากระดับล่าง ควรได้รับสิทธิในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและควบคุมทรัพยากรของตนเอง
 4. การพัฒนาเป็นไปเพื่อความยุติธรรมทางสังคม ซึ่งหมายถึงความมั่นคงของการดำรงชีวิต ต้องครอบคลุมกลุ่มชนผู้ยากไร้ในปัจจุบัน และอนุชนรุ่นหลัง
- หลักการพัฒนาดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้ ดังจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

1. พื้นที่ท่องเที่ยวที่ติดตลาดแล้ว จะทำการพัฒนาได้โดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดการทำแผนการใช้ประโยชน์ของพื้นที่โดยไม่เกินความสามารถในการรับรองของพื้นที่และความร่วมมือในระดับท้องถิ่น

2. พื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ที่เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวและต้องพยายามพัฒนาพื้นที่ใกล้เคียงด้วย เพื่อการกระจายประโยชน์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดใกล้เคียงอย่างกว้างขวาง

3. พื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวภายในจังหวัด เป็นพื้นที่ในจังหวัดหรือระหว่างจังหวัด ใกล้ๆกันคณะกรรมการการท่องเที่ยวและการศึกษาวุฒิสภา กล่าวถึง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

สรุปได้ว่า เป็นการบริหารและจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเหมาะสมกับสภาพทรัพยากร มีความหลากหลายด้านจุดประสงค์ทางการศึกษา เรียนรู้เป็นหลัก และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ซึ่งจะมีการดำเนินงาน 3 ด้าน คือ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านการจัดการ ได้แก่การจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว การให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษา การจัดการการท่องเที่ยว การบริการการท่องเที่ยว การจัดการสิ่งแวดล้อม การป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการตลาด และการมีส่วนร่วม 3) ด้านการดำเนินการ

ทั้งนี้วรรณภา วงศ์วานิช (2546) ประมวลแนวคิดของบุฮาริส และ แมคอินทอชและ โกลด์เนอร์แล้วเสนอองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวไว้ 7 องค์ประกอบดังนี้คือ

1. นักท่องเที่ยว ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของธุรกิจท่องเที่ยว ประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ลักษณะของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทว่าแต่ละ ประเภทมีลักษณะนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร โดยจำแนกตามลักษณะเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ เชื้อชาติหรือสัญชาติ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะนักท่องเที่ยวมีผลต่อ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวลักษณะต่าง ๆ ก็มีความสนใจที่จะท่องเที่ยวตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวไม่เหมือนกัน ส่วนที่สอง การกระจายของนักท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามานั้นมาจากประเทศใดบ้าง มีจำนวนมากน้อยเพียงใด และนิยมไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใด

2. สินค้าท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยวต้องเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่น มีลักษณะเฉพาะ มีสิ่งที่มีคุณค่าด้านต่าง ๆ หลายอย่างที่ทำให้ความรู้ ความเพลิดเพลินแก่นักท่องเที่ยว

3. การคมนาคมขนส่งนับเป็นปัจจัยที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและธุรกิจการท่องเที่ยวดำเนินต่อไปได้การท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับเทคโนโลยีขนส่งที่ก้าวหน้าไม่ว่าจะเป็นทางบกทางอากาศและทางน้ำต้องพิจารณาถึงสิ่งต่าง ๆ

4. ข้อมูลข่าวสารและการบริการ เพื่อให้เกิดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ แก่ นักท่องเที่ยว เพื่อชักจูงให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศมากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือ แนะนำเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แผ่นพับ แผนที่และเอกสารแนะนำต่าง ๆ การโฆษณา ประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว นักท่องเที่ยวแต่ละแห่ง จัดทำแผนที่เส้นทางและแผนที่ท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่ง นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุด ของธุรกิจการท่องเที่ยวอีกประการหนึ่งคือการบริการประกอบด้วย ที่พักสำหรับ นักท่องเที่ยวที่สะอาด ปลอดภัย ราคาเหมาะสม อาหารและเครื่องดื่ม ห้องน้ำที่สะอาด สะดวกสบายและเหมาะสมกับสถานที่ ของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

5. ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกด้านการเข้าเมืองต้องมีการคำนึงถึง มากที่สุด อาจจะทำได้หลายอย่าง ได้แก่ การแนะนำเจ้าของท้องถิ่นให้ช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว เมื่อได้รับความเดือดร้อน การแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเรื่องการป้องกัน และระมัดระวังตน เพื่อมิให้ได้รับอันตรายในด้านต่าง ๆ

6. องค์ประกอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน ต้องมีเพียงพอตามความจำเป็นที่จะ สนับสนุน ความสะดวกและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งต้องเอื้อประโยชน์ต่อ สาธารณชน จึงทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและก่อให้เกิดความ สะดวกรวดเร็ว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น ได้แก่ การไฟฟ้า มี เพียงพอและใช้การได้ดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการและให้บริการ รวมทั้งความปลอดภัยด้วย การประชาสัมพันธ์ถูกหลักอนามัยและมีปริมาณเพียงพอแก่การ บริการ การสื่อสาร โทรเลข โทรสาร สะดวก รวดเร็ว

7. การสนับสนุนอื่น ๆ เป็นการเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น ระเบียบต่าง ๆ ของสถานที่หรือแหล่งค้นคว้า ความร่วมมือระหว่างประเทศตลอดจน ความ สุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีต่อกัน

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

1.ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ซึ่ง ได้แก่ ผู้นำของเทศบาลในพื้นที่ท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่มีส่วน สนับสนุนดูแลในพื้นที่อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เพื่อให้ได้มีส่วนร่วมในแนวทางการ พัฒนาแหล่งเที่ยว

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่หนึ่ง คือนายกเทศมนตรีตำบลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สอง คือ รองนายกเทศมนตรี อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร กลุ่มที่สาม คือ หัวหน้าประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร และกลุ่มที่สี่ นักท่องเที่ยว อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้กับ กลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของ อำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพร การสร้างแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการศึกษาประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับหลักการของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งหมด 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของ อำเภอหลังสวนจังหวัดชุมพร

ตอนที่ 3 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ของ ชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ตอนที่ 4 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทาง ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา บทความ วารสารวิชาการ สืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet) และงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview)

2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการจดบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ (Key Informants) และการบันทึกเสียง

2.3 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) แล้วนำมาวิเคราะห์ พร้อมทั้งแยกแยะจับประเด็น อีกทั้งตัดคำพูดบางคนที่ไม่เหมาะสม และไม่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยออกไป เพื่อให้ข้อมูลนั้นเป็นไปตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เป็นการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มาจัดประเด็นในการวิเคราะห์ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อตอบคำถามการศึกษา

1. บทบาทการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลปากน้ำ ของอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มี 3 ประเด็นสำคัญดังนี้

ประเด็นที่ 1 บทบาทของนายกเทศบาลด้านนโยบายงบประมาณ

เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจการรักษา ระเบียบวินัยทางการเงิน การคลัง ให้เป็นไปโดยความถูกต้อง รัดกุม และเหมาะสมปรับลด รายจ่ายที่ไม่จำเป็น และนำงบประมาณที่ปรับลดไปจัดทำโครงการที่สามารถกระตุ้น เศรษฐกิจปรับปรุงและเร่งรัดการจัดเก็บภาษีให้ครอบคลุม ทัวถึง และเป็นธรรม มีส่วนร่วม ในการส่งเสริมอาชีพให้เกิดรายได้ของประชาชน

ประเด็นที่ 2 บทบาทของนายกเทศบาลด้านนโยบายการพัฒนา

การวางแผนเป็นงานในลักษณะนายกเทศบาล ที่อาศัยผู้เชี่ยวชาญหลายสาขาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนานั้น ๆ ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งระดมสมองใน

การกำหนดแนวทางปฏิบัติ ทั้งในแง่การกำหนดเป้าหมายรวม และแนวทางดำเนินการ ไปสู่เป้าหมาย การวางแผนเป็นงานที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคนทุก ๆ กลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จากการนำเอาแนวทางที่กำหนดขึ้นไปปฏิบัติจริง หากเป้าหมาย และแนวทางทุกส่วนเกิดจากการระดมสมอง โอกาสที่แผนงานจะได้รับการยอมรับจากทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้องก็เป็นไปได้มาก การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวควรที่จะมีการศึกษาแบบ ประชาธิปไตยมากขึ้น คือ การวางแผนควรที่จะมาจากความคิดของหลาย ๆ คน ซึ่งแต่ละ คนอาจมีแนวคิดไม่เหมือนกัน จึงต้องนำข้อแตกต่างของแนวคิดเหล่านี้มาก่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการวางแผนพัฒนา

ประเด็นที่ 3 บทบาทของนายกเทศบาลด้านนโยบายปรับโครงสร้างพื้นฐาน

พัฒนาโดยครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพและลักษณะทาง กายภาพ ปรับปรุงพื้นที่และก่อสร้างสาธารณูปโภค อันเป็นการส่งเสริมความสะอาดด้าน การพักอาศัยและการประกอบอาชีพของประชาชน ได้แก่ สนับสนุนบริการด้านประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์ ในเขตเทศบาลอย่างทั่วถึงปรับปรุงซ่อมแซมและสร้างถนน คูระบายน้ำ ทางเท้า ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ปรับปรุงซ่อมแซมและขยายเขตเสียงตามสายให้ทั่วถึง บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ให้แก่ประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อให้ได้รับความสะดวก ในการดำรงชีวิต และดำเนินกิจการ

2.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ของชายทะเล ปากน้ำ อำเภอลำสนวน จังหวัดชุมพร

ปัญหาก็จะมีชาวประมงที่ปากน้ำไม่ได้ทำมาค้าขายกันเหมือนเมื่อก่อน เพราะ ตอนนี้ประมงเกิดวิกฤต อาชีพประมงก็ถดถอยลงเริ่มเปลี่ยนแปลงคนปากน้ำ โดยเปลี่ยน วิถีคิดแบบว่าต้องหาเงินยังงี้ให้เลี้ยงครอบครัวได้ และอยู่ใช้ชีวิตประจำวันได้ โดยใช้พื้นที่ ชายทะเลดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่องกว่าจะได้ทำมาหากิน ในวันเสาร์ตอนเย็นที่มี ตลาดนัดทุกวันเสาร์ ถึงตอนนี้ปัจจุบันรายรับและรายจ่าย ถ้าได้เงินจากที่ประชาชนมาขาย ของเงินตรงนั้นพอ ก็ยังไม่เดือนร้อนโรนโรนมาก ยังพอในการหมุนเวียนยังไปกันได้ การทำ ประมง การค้าขาย ประชากรในเขตเทศบาลจะอยู่ผสมระหว่างชนดั้งเดิมกับผู้ที่ยอพยพ มาจากต่างจังหวัด เพื่อทำการประมง ทำสวน การค้าขายและรับจ้างทั่วไป นอกจากนี้ยังมี ประชากรซึ่งเป็นแรงงานต่างด้าวเป็นจำนวนมาก โดยใช้พื้นที่ชายทะเลดำเนินการพัฒนา

มาอย่างต่อเนื่องกว่าจะได้ทำมาหากิน ในทุกวันเสาร์ตอนเย็นที่มีตลาดนัดทุกวันเสาร์ ถึงตอนนี้ปัจจุบันรายรับและรายจ่าย ไม่ค่อยแพ่งพอเท่าไร ปัญหาพบบ่อยก็เรื่องการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ดีขึ้น แต่ที่ติดคือค่าใช้จ่ายงบประมาณส่วนน้อยที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ เคยร่างหนังสือเพื่อนำเข้าไปประชุมได้พูดคุยกัน แต่ก็ยังไม่มีบุคคลบางรายที่ไม่ค่อยให้ความสนใจ สนับสนุน จึงทำให้ชายทะเลปากน้ำก็มีแต่บรรยากาศเดิม ๆ ไม่มีสิ่งแปลกใหม่

3.การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางการแก้ไขอย่างไรบ้าง ของชายทะเลปากน้ำ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

เรื่องแก้ไขก็มีบางเรื่องที่กำลังดำเนินการแก้ไขอยู่แต่ยังไม่เสร็จสิ้น ได้เริ่มปรับปรุงมา 12 ปีตั้งแต่แรกเข้ามาประจำเป็นนายกเทศบาล ก็ทำมาทีละนิดเรื่อย ๆ มา 2 -3 ปีหลังนี้แหละที่พึ่งได้การช่วยเหลือจากกรมโยธา การแก้ไขปรับปรุงก็เริ่มต้นจากชายทะเล เริ่มต้นจากพื้นที่ที่เค้าเริ่มลงทุนสร้างกรมหลวง เมื่อปีประมาณปี 2540 เราชาวปากน้ำ หลังสวนรวมตัวกันช่วยเหลือเรื่องการสร้างเหมือนกับแลนด์มาร์คนั่นก็คือ กรมหลวง เงินที่เอามาคือเงินที่ภาครัฐนำมาช่วยสร้างกรมหลวง เมื่อได้กรมหลวงแล้ว หลังจากนั้นก็เป็นท้องถิ่นที่เข้ามาดำเนินการพัฒนาสัก 20 ปีประมาณนี้ ให้เป็นตลาดนัดเดินเล่นเหมือนที่เห็นอยู่ปัจจุบันนี้ ทุกวันเสาร์เป็นแหล่งทำกินของคนในพื้นที่และใกล้เคียง ก็มีคนวนเวียนมาใช้พื้นที่ในตลาดนัด ไม่ต่ำกว่า 5000 คน ต่อเสาร์ ถึงต้องเสียค่าที่ ค่าไฟฟ้า ค่าบริการ ค่าขยะ ค่าส่วนกลาง เงินที่เก็บก็ราว ๆ 40-60 บาท แล้วตอนนี้มีการพัฒนาพื้นที่ที่รองรับคนได้มาก ๆ ส่วนการแก้ไขของชายทะเลปากน้ำตอนนี้ ก็จะมีกรมโยธาเข้ามาช่วยเหลือ ควบคุมในการพัฒนาให้มันดีขึ้น และได้มีการนำแม่โครมาชุดปากก่องกลุ่มเรือเล็กตามบริเวรชายทะเลปากน้ำ ถึงมีการปรับปรุงถนนในการเดินทาง เพื่อให้ประชาชนได้ไม่ลำบาก และก็มีตัดแต่งหญ้าตามข้างทางให้ดีขึ้น ถึงปลูกต้นไม้เพิ่มให้ดอกออกสวยๆตรงทางเข้ามาชายทะเลปากน้ำ

อภิปรายผล

ความสำคัญสำหรับการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาอย่างผสมผสานกับทุกส่วนในระบบ ทั้งปัจจัยด้านอุปสงค์และอุปทาน ปัจจัยด้าน

กายภาพและองค์กร ระบบการท่องเที่ยวนี้จะนำมาซึ่งผลประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ (พลอยศรี โปราณานนท์, 2544)

สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องอาศัยกระบวนการวางแผน และมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน โดยต้องอาศัยแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นควบคู่กันไป คือ จะทำอย่างไรในการพัฒนาเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ ขณะเดียวกันก็ยังคงดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของตนเอง และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมในปัจจุบัน และยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้ ยังรวมถึงการพัฒนาและการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอีกด้านหนึ่งนอกเหนือจากทางสังคมก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ถือเป็น การเปลี่ยนฐานแนวคิดการพัฒนาแบบเดิมมาเป็นการพัฒนาแบบใหม่ที่มีความสำคัญ มีหลักการสำคัญ 6 ประการดังนี้ 1.) การให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบธรรมชาติของพื้นที่ โดยประเมินคุณค่าและความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบที่มีต่อสภาพแวดล้อม 2.) การพัฒนาต้องให้มีความกลมกลืนสอดคล้องกับลักษณะของพื้นที่และภูมิทัศน์ในธรรมชาติ 3.) รักษาไว้ซึ่งความต่อเนื่องของรูปแบบทางธรรมชาติของพื้นที่หลีกเลี่ยงการออกแบบที่แบ่งซอยพื้นที่เป็นแปลงย่อย ๆ 4.) ส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ การออกแบบพัฒนาพื้นที่จะต้องเน้นถึงการป้องกันและรักษาท้องถิ่นนั้น ๆ 5.) การพัฒนาที่ควรพิจารณาเลือกบริเวณที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงมาแล้ว ก่อนที่จะเลือกพัฒนาพื้นที่ใหม่ที่ยังคงสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์กว่า 6.) เมื่อการดำเนินการก่อสร้างหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในพื้นที่พัฒนาแล้วเสร็จลง จะต้องมีการซ่อมเสริมและปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายหลังการก่อสร้างให้ใกล้เคียงสภาพธรรมชาติเดิมให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศวิทยา

นอกจากนี้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อมหรือความสามารถในการรองรับของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของสถานที่ท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงสองปัจจัยคือ ความสามารถของสถานที่ท่องเที่ยวในการรองรับผลกระทบจากการพัฒนา และการรับรู้หรือความรู้สึกของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพของสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งนี้ การวัดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวอาจพิจารณาในสิ่งต่อไปนี้ 1.) ความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ

หรือขีดจำกัดของพื้นที่ที่สามารถรองรับได้โดยไม่เกิดผลกระทบด้านกายภาพ 2.) ความสามารถในการรองรับด้านจิตวิทยาหรือการรับรู้ หรือจุดต่ำสุดของความสนุกที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถยอมรับได้ 3.) ความสามารถในการรองรับทาง

สังคม หรือความอดทนที่ประชาชนในพื้นที่ที่มีนักท่องเที่ยว หรือระดับความหนาแน่นของการใช้พื้นที่ที่นักท่องเที่ยวยอมรับได้ 4.) ความสามารถในการรองรับทางเศรษฐกิจหรือความสามารถที่จะรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยไม่ทำลายกิจกรรมที่ดีของท้องถิ่น

นอกจากนี้ ชาญ วงษ์วิภาคและคณะ (2547) ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จากความเสื่อมโทรมของทรัพยากรอันเนื่องมาจากการพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจโลก และวิกฤติเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2540 เป็นบทเรียนให้ต้องทบทวนการจัดการทรัพยากรกันใหม่ แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยเน้นการพึ่งตนเองจากระดับรากหญ้าได้รับการเสนอให้เป็นตัวแบบของการแก้ปัญหาที่ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยกำลังเผชิญ สารสำคัญของการพัฒนาแนวใหม่พอสรุปได้ 3 ประการ คือ 1.) เป็นการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของวิถีธรรมชาติภายใต้กรอบแนวคิดและขบวนการทางนิเวศ 2.) เป็นการพัฒนาที่ส่งเสริมให้ความหลากหลายของทรัพยากร 3.) เป็นการพัฒนาที่มีทั้งมิติของการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรเพื่อเป็นประโยชน์ของคนปัจจุบันและลูกหลานในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษาติดตามการนำแนวคิดการพัฒนาของด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารในส่วนของเทศบาล ต้องมองถึงปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านนโยบายการพัฒนาเป็นหลัก
2. ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมบางประการของบุคลากรองค์กรหรือในพื้นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมต่อการปฏิบัติงาน เช่น มาตรฐานทางจริยธรรมการตัดสินใจ ตลอดจนบรรทัดฐานต้องมีความเป็นธรรม
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการที่มาจากนโยบายประชานิยมด้านอื่น ๆ ของรัฐบาล เพื่อสะท้อนผลการศึกษาวิจัยในการจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่เหมาะสม คุ่มค่าต่อประชาชนอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

เทศบาลตำบลปากน้ำหลังสวน (2563). ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563

จาก <http://www.paknamlangsuan.go.th/>

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา (เศกสรร พงษ์โสภา, 2546) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 **แนวทางในการ**

วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

พลอยศรี โปราณนทร์ (2544) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้กล่าวไว้ว่า

การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยปราศจากการวางแผนที่รอบคอบและรัดกุมมักจะก่อให้เกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม

(พลอยศรี โปราณนทร์, 2544) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 **ระบบการท่องเที่ยว**

นี้จะนำมาซึ่งผลประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ

ชนัญ วงษ์วิภาคและคณะ (2547) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้อธิบายเพิ่มเติม

เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

เพียงกานต์ นามวงศ์ (2549) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการศึกษา

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ (2550) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการวิจัยเรื่อง

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน : ศึกษากรณี ตลาดน้ำ

อัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

สิรินทิพย์ พันธุ์ม้วาฬ (2552) ค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2563 ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวัฒนธรรม จังหวัด

มหาสารคาม